

sorarsanız milyonlarla ifade edilir. Eğer 1319 sayılı Kanundaki ölçüyü muhafaza ve kabul ederseniz, bu vatandaşın bahsi geçen gayrimenkulün vergisini ödeme imkânı yoktur. İşte bu yeni tasarıda bu da düşünülmüş, vergi onda bir nisbetine kadar indirilmiş onda dokuzu tecil edilmiştir. Vergi beş yılda bir müruru zamana uğrayacağı için, eğer beş yıl içinde bu gibi mülkler kamulaştırılrsa, ödenmesi gereken vergi kamulaştırma bedelinden tenzil edilecektir. Beş yıl sonra kamulaştırılrsa, beş yılda vergi müruru zamana uğrayacağı için bu gibi mülklerin sahipleri böyle bir vergi ödemekten kurtulmuş olacaklardır.

Demek istiyorum ki, tarihi ve turistik değerleri olan, fakat sahipleri tarafından mutlak surette üzerinde tasarrufta bulunulamayan gayrimenkullerin vergileri de bu suretle hafifletilmiş, ödenebilecek hale getirilmiştir.

Yine, geniş ölçüde muafiyetler tanınmıştır: Türkiye'nin sanayileşme politikasını gerçekleştirmek için geniş ölçüde muafiyetler tanınmıştır. Organize sanayi bölgeleri için muafiyetler tanınmıştır, turizm endüstrisini geliştirmek için muafiyetler tanınmıştır, Vakıfların mülkleri için geniş ölçüde muafiyetler tanınmıştır, istisnalar tanınmıştır; bunlar da sırası geldiğinde teker teker incelenecektir.

Komisyondan Başkan sıfatıyla Yüce Meclise vereceğim izahat şimdilik bunlardan ibarettir. Maddeler üzerinde değerli arkadaşlarımızın verecekleri önerileri dikkatle izleyeceğiz, değerlendireceğiz; eğer Komisyon çalışmaları sırasında gözümüzden kaçmış olan hususlar olursa, düzeltilmeleri yolundaki tekliflere behemehal iltifat edeceğiz. Bu kanunun her haliyle en iyi şekilde çıkmasına hep beraber gayret edeceğiz.

Saygılarımı sunarım.

AHMET KARAASLAN (Malatya) — Bir sualim olacak Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurunuz efendim.

AHMET KARAASLAN (Malatya) — Sayın Başkan, 4 ncü maddede «Eğer kendisi mesken olarak kullanıyorsa nispet binde dört, apartman ise bir dairesi için nispet binde dört.» denilmektedir. Kazancı dolayısıyla bir başka ilçe sınırları içinde bulunuyorsa o zaman bir tek mesken şartı var. Acaba apartman ise yine bir dairesi için nispet binde dört müdür değil midir onu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, bu sorunuzu cevaplandırma imkânını Sayın Komisyon Başkanına vermek isterim ,anoak maddelere taallük eden bir sualiniz varsa lütfedin, aksi halde maddeler sırasında sorarsınız.

Son söz olarak Adalet Partisi Grubu adına Sayın Ahmet Buldanlı, buyurunuz efendim.

ADALET PARTİSİ GRUBU ADINA AHMET BULDANLI (Muğla) — Muhterem Başkan, değerli üyeler;

Uzun zamandır müzakere mevzuu olan Emlâk Vergisi kanun tasarısı, artak olgunlaşmış ve memleket şartlarına en uygun şekliyle ortaya çıkarılmıştır.

Beyan usulüne dayanan bu vergi memleketimiz için birçok yenilikler getirmektedir. Meselâ, beyanın aslen kendisi yeni bir mevzudur. Mükellef, beyanda bulunurken birçok yan baskıların da tesiri altında kalacaktır. Şu anda bir geçici komisyonda müzakere edilmekte olan toprak reformu ötedbirler kanun tasarısının getirdiği hükümler dolayısıyla, mükellefler, Emlâk Vergisinin beyanında tereddüde düşeceklerdir. Saniyen, bu beyanları değerlendirecek memurlarımızın da mutlaka iyi yetişmiş olmaları, ayrıca mucibi endişedir. Mezkûr kanun tasarısı üzerinde gerek komisyonlar, gerek Heyeti Umumiyemizde yapılan müzakerelerde uzun uzun konuşulduğu için yeni bir mütalâa serdetmeye lüzum görmüyorum, ama bir hususu arz etmek istiyorum ki, o da, kanun tasarısının ilk gelen şeklindeki nispetler için birçok çevreler bunları o zaman fahiş görüp, Türkiye'de bir vergi zulmü başlıyor diyorlardı; bugün ise aynı insanlar yeni nispetler için çok düşük nispetler diyorlar. Bunun için de bize târizde bulunuyorlar.

Arkadaşlar, düşününüz ki, Emlâk Vergisi de diğer vergiler gibi bir vergidir ve âdil olması şarttır. Ashında bu bir servet vergisidir de. O sebeple, hiç bir geliri olmayan, babadan kalma köhne bir evin kirasıyla geçinen veya bir ömür boyu çalışarak temin ettiği bir binaya, ki bu bina 40 - 50 yıllık bir yapı da olabilir; buna bugünkü rayiç bedel üzerinden yüzde 8 ilâ yüzde 10 vergi tahvil etmek âdil bir düşünce değildir. O bakımdan, munsif olmak ve doğru düşünmek lâzamdır. Yani, mülkün mâlikine yük olmaması hususu göz önüne alınmalıdır.